

Op grond van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) kan aan een persoon verplichte zorg worden verleend.

Algemene uitgangspunten van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

De Wvggz hanteert algemene uitgangspunten in het kader van de verplichte zorg. Dit zijn geen rechtens afdwingbare uitgangspunten.

Het belangrijkste uitgangspunt is dat de verplichte zorg een ultimum remedium (uiterste noodzaak) is. Het uitgangspunt dat dwang in de vorm van verplichte zorg alleen als uiterste noodzaak kan worden toegepast, brengt mee dat eerst de mogelijkheden voor vrijwillige zorg volledig moeten worden benut voordat dwang kan worden overwogen en dat dwang dus alleen als uiterste noodzaak en niet uit onmacht mag worden toegepast. Dat wil zeggen, dat verplichte zorg alleen kan worden opgelegd als het echt niet anders kan en nadat alle vrijwillige alternatieven zijn benut of overwogen.

Wat is zorg?

Onder zorg wordt verstaan alle interventies op het terrein van de zorg die onder het bereik van de crisismaatregel of zorgmachtiging kunnen vallen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- ambulante zorg: huishoudelijke ondersteuning, begeleiding of (andere) vormen van (thuis)zorg betreffende de verzorging of verpleging,
- ambulante behandeling: medicatie, deelname aan therapieën, en
- intramurale behandeling: opname, behandeling, verzorging, medicatie, verschillende vormen van beveiliging.

Wat is verplichte zorg?

Verplichte zorg is de zorg die ondanks uw verzet op grond van een zorgmachtiging kan worden verleend.

De verplichte zorg kan bestaan uit:

- 1) Het aan u toedienen van vocht, voeding en medicatie en/of het bij u verrichten van medische controles of andere medische handelingen en therapeutische maatregelen, om een psychische stoornis te behandelen;
- 2) Het beperken van uw bewegingsvrijheid;
- 3) Het insluiten van u;
- 4) Het uitoefenen van toezicht op u;
- 5) Het onderzoek aan uw kleding of lichaam;
- 6) Het onderzoek van uw woon- of verblijfsruimte op gedrag-beïnvloedende middelen en gevaarlijke voorwerpen;
- 7) Het controleren op de aanwezigheid van gedrag-beïnvloedende middelen;
- 8) Het aanbrengen van beperkingen in uw vrijheid uw eigen leven in te richten. Deze beperkingen hebben tot gevolg dat u iets moet doen of nalaten, waaronder het gebruik van communicatiemiddelen;

De intramurale verplichte zorg wordt vanuit een accommodatie verleend en kan naast voormelde zorg bestaan uit het beperken van uw vrijheid visite te ontvangen en uw opname in een accommodatie.

De criteria voor verplichte zorg

De criteria voor verplichte zorg zijn:

- 1) er moet sprake zijn van een psychische stoornis,

- 2) die dermate ernstige vormen aanneemt dat die stoornis u zodanig in uw greep heeft dat er ernstig nadeel voor u of uw omgeving ontstaat of dreigt te ontstaan, en
- 3) er dient een causaal verband te bestaan tussen het aanzienlijke risico op ernstig nadeel en de psychische stoornis, terwijl
- 4) zorg op basis van vrijwilligheid niet mogelijk is, en
- 5) er geen andere minder bezwarende alternatieven bestaan voor het beoogde effect (subsidiariteitsbeginsel), en
- 6) de verplichte zorg doelmatig en evenredig (proportionaliteitsbeginsel en doelmatigheidsbeginsel) is, en
- 7) redelijkerwijs te verwachten is dat de verplichte zorg effectief is.

Doelen van verplichte zorg

De verplichte zorg kan worden verleend om de volgende doelen te bereiken:

- a) een crisissituatie af te wenden
- b) ernstig nadeel af te wenden
- c) uw geestelijke gezondheid te stabiliseren
- d) uw geestelijke gezondheid zodanig te herstellen zodat u uw eigen autonomie zoveel mogelijk herwint
- e) uw fysieke gezondheid te stabiliseren of herstellen in het geval uw gedrag als gevolg van uw psychische stoornis leidt tot ernstig nadeel voor uw fysieke gezondheid.

Duur van de zorgmachtiging

De rechter bepaalt de duur van de zorgmachtiging.

Bij de eerste zorgmachtiging bedraagt de duur maximaal 6 maanden.

Bij een tweede en volgende zorgmachtiging bedraagt de duur 12 maanden.

Wanneer er vijf jaar aaneengesloten zorgmachtiging zijn afgegeven, kan de duur zelfs langer zijn dan 12 maanden.